در جلسه اعضای انجمن پسته ایران مطرح شد:

در تولید پسته سال خوبی در پیش داریم

ماهنامه پسته- نشست اعضای انجمن پسته ایران در فروردینماه سال جاری در محل اتاق بازرگانی کرمان تشکیل شد.

رییس هیات مدیره انجمن پسته ایران در این نشست گفت: سال ۹۳ از این جهت که سال پایان دوره هیأت مدیره و هیأت امناء انجمن پسته ایران و سال پایان دوره فعالیت هیأت نمایندگان دوره هفتم اتاق است، مهم و سرنوشتساز است.

محسن جلال پور با بیان این که همهی نگاه دست اندر کاران وفعالین صنعت پسته به انجمن پسته ایران است، افزود: بنا به درخواست شماری از اعضا برای تشکیل جلسات هم اندیشی و همفکری در خصوص چالشها و ابهامات صنعت پسته در سال پیشرو، این جلسه تشکیل شده است.

جلال پور تاکید کرد: ما به عنوان فعالان اقتصادی آن هم در صنعتی مثل صنعت پسته، باید یک نمای کلی از وضعیت اقتصاد کشور داشته باشیم تا بتوانیم وضعیت صنعت خودمان را ترسیم کنیم و بدانیم که در چه جایگاهی قرار داریم.

او ادامه داد: بنا به گفته آقای دکتر پسران آنچه که الان وضعیت اقتصاد کشور دارد، مهلکترین، خطرناکترین و بدترین نوع بیماری است که در یک اقتصاد میتواند اتفاق بیافتد که به آن رکود تورمی می گویند. از یک طرف این تورم نیاز به آرامش دارد تا بازار کنترل شود و از سوی دیگر اگر بخواهند تورم را کنترل کنند، کاری برای رکود نمی شود کرد.

او با اشاره به کاهش قیمتها در چند ماه اخیر، گفت: اگر چه اتفاق خوبی است اما به هیچ وجه نشان از این نیست که این بیماری علاج شده است؛ بلکه ناشی از دو مساله است. بعد از انتخاب آقای روحانی تقاضا تا اندازه زیادی کنترل شده و عملاً مردم با صبر و نخریدنها،

شرایط را به سمت رکود بیشتر بردند. در نتیجه این رکود بیشتر شد و عدم تقاضا، افت قیمتها را در پی داشت. دوم اینکه دولت آقای روحانی در شش ماه گذشته تصمیم غیرکارشناسی نگرفته است. البته برخی از تصمیمات دولت از نظر اقتصاددانان و برخی از بزرگان قابل انتقاد است ولی اینکه تصمیماتی گرفته شود که یکدفعه شوکی به جریانات بازار وارد شود، این موضوع نبوده است.

او با بیان این که دولتمردان می گویند زمانی که ما دولت را تحویل گرفتیم تورم کشور بالای ۴۰ درصد بود، افزود: صحبت خود مسوولین این است که در یک فضای با تورم ۴۰ درصدی، هیچ کار اقتصادی امکان پذیر نیست و این فضای پر تنش، فضایی نیست که کسی بخواهد در آن کار اقتصادی انجام دهد.

او ادامه داد: دولت یازدهم در سال اول بنا را بر کنترل تورم، افت قیمتها و حداقل جلوگیری از افزایش قیمتها گذاشته است. پیش بینی خود دولت این است که در سال ۹۳ تورم را به زیر ۲۵ درصد بیاورد.

او تاکید کرد: به لطف خدا و همتی که همهی دست اندرکاران صنعت پسته داشتند، تا اینجا وضعیت پسته از بقیه محصولات بهتر است و امیدواری برای بهتر شدنش وجود دارد.

سال گذشته ۱۲۷ هزار تن پسته صادر شد

در ادامه دبیرکل انجمن پسته ایران نیز با ارایه آمار صادرات سال گذشته، گفت: سال محصولی گذشته یعنی از مهرماه ۱۳۹۱ تا پایان شهریورماه ۱۳۹۲، مقدار ۱۲۷ هزار تن پسته صادر شده که عمده آن- حدود ۶۲ هزار تن- به شرق دور بوده است.

حمید فیضی افزود: حدود ۱۹ هزار تن به بازارهای ترکیه و امارت که عمدتاً صادرات مجدد است، حدود ۱۵ هزار

تن به کشورهای CIS مثل روسیه، حدود ۹۵۰۰ تن به ۱۵ کشور اصلی اتحادیه اروپا، ۹۶۰۰ تن به کشورهای خاورمیانه و۸۳۰۰ تن نیز به شبه قاره هند صادر شده است.

فیضی خاطر نشان کرد: بیشترین صادرات، مربوط به پسته خندان با صادراتی حدود ۱۰۰ هزار تن بوده است. صادرات پسته ناخندان حدود ۱۸ هزار تن، مغز پسته ۶۴۰۰ تن و مغز سبز پسته هم حدود ۱۷۰۰ تن بوده است.

بازار داخل مصرف خوبى دارد

عضو دیگر هیات مدیره انجمن پسته ایران نیز دراین نشست با بیان این که از اول مهر ۹۲ تا آخر بهمن طبق آمار گمرک ۶۸ هزار تن پسته صادر شده و اگر با پوست حساب کنیم ۷۵ هزار تن تا آخر بهمن صادر شده است، گفت: در مورد اسفند هنوز آمار گمرک ایران منتشر نشده است ولی آمار گمرک رفسنجان می گوید که هفت هزار تن پسته از رفسنجان صادر شده است که رقم بسیار خوب و قابل توجهی بوده است.

سید محمود ابطحی با اشاره به روند معمول صادرات پسته ایران گفت: حدود ۳۰ درصد پسته از رفسنجان صادر میشود. بنابراین از اول مهر ۹۲ تا پایان سال میتوانیم بگوییم حدود ۱۰۰ هزار تن پسته صادر شده است.

او با تاکید بر این که صحبتهایش در خصوص تولید ۹۳–۹۲ است، در مورد مصرف داخل، برآورد کرد: حدود ۲۰ تا ۲۵ هزار تن پسته در داخل مصرف شده که امسال میزان مصرف نسبت به سال گذشته خیلی بیشتر بوده است. او با اشاره به ممنوعیت صادرات پسته در اسفند ۹۱ گفت: به خاطر مسائلی که سال گذشته اتفاق افتاد، زمستان ۹۲ فشار روی تقاضا نبود. یعنی آجیل فروشیها یک دفعه پسته زیادی نمی خریدند، ولی به دفعات خرید می کردند و تا آخر سال هم خرید کردند.

ابطحی ادامه داد: اتفاق دیگری که در بازار داخل افتاد مسالهی قیمت بود. در بازار داخل قیمت پسته بر خلاف سایر آجیلها، از سال گذشته کمتر هم بود. مثلاً قیمت تخمه ژاپنی از ۱۰ هزار تومان به ۲۰ هزار تومان رسیده بود یا تخمه آفتابگردان قیمتش نسبت به سال گذشته ۲ برابر شده بود. این عوامل باعث شد که زمستان گذشته بازار داخل بازار خوبی باشد.

عضو هیات مدیره انجمن پسته ایران خاطر نشان کرد: آجیل فروشها، در پایان اسفند، موجودی ندارند و همین الان هم که اینجا نشسته ایم آجیل فروشها، تقاضای خرید دارند و پیش بینی کرد تا آخر سال محصولی،

سال ششم– اردیبهشت ماه ۹۳– شماره۹۸

مصرف داخل حدوداً ۳۵ تا ۴۰ هزار تن خواهد بود. ابطحی با بیان این که امسال بازار داخل مصرف خوبی دارد، افزود: حدود ۷ تا ۸ هزار تن مغز فقط برای گز مصرف میشود. می گویند حدود ۳ تا ۴ هزار تن پسته در سوهان مصرف می شود. اخیراً در کلوچههایی که در شمال هست پسته هم دارند مصرف می کنند.

ابطحی در پاسخ به این سوال که پیش بینی شما برای موجودی امروز پسته چقدر است، گفت: برآورد من این است که اگر تا الان چیزی حدود ۱۲۰ تا ۱۲۵ هزار تن پسته در داخل و خارج مصرف شده باشد و اگر ۲۰ هزار تن پسته از سال گذشته موجود داشتیم، فکر میکنم چیزی حدود ۵۰ تا ۶۰ هزار تن پسته تا آخر شهریور ۹۳ موجودی داریم.

برای بازار پسته خارج از کشور مشکلی نمی بینم

دیگر عضو هیات مدیره انجمن پسته ایران نیز در این نشست با بیان این که برای بازار صادراتی پسته مشکلی نمی بینم، گفت: در اول سال محصولی، حدود ۶۰ تا ۷۰ هزار تن پسته ای که بطور معمول به هنگ کنگ و چین صادر می شد، به دلایلی نظیر مشکلات کشتیرانی، جلو افتادن عید چینیها و ...اتفاق نیافتاد.

محمدحسین آقامحمدحسنی با اذعان به این که شاید از محصول ۹۲ یک سوم میزان همیشگی به خاوردور صادرات صورت گرفت، ادامه داد: بعد از عید چینیها، بازار چین از پسته خالی بود و صادرات خیلی خوبی از اواسط بهمن تا آخر اسفند به خاطر کمبودهایی که در بازار خاور دور بود، مخصوصاً پسته دهن بست اتفاق افتاد.

آقامحمدحسنی افزود: آن موقع در بازارهای دنیا، جای پسته خالی بود. در اروپا مرتب سراغ پسته را می گرفتند ولی به امید پایین آمدن قیمتها همه دست نگه داشتند. در چین، هند و در روسیه همه منتظر بودند که قیمت بسیار بالای اول محصول به یک نقطه پایینتری برسد بعد شروع به خرید کنند. تا آنجایی که میتوانستند دست نگه داشتند و پسته پایین آمد و خدا را شکر که خیلی هم پایین نیامد.

او ادامه داد: در آمریکا رقیبی داریم که سیاستهای خوبی دارد. بر خلاف ما که ۳۰ تا ۴۰ نفر صادر کننده و ۱۰۰ هزار کشاورز هستیم، صادر کنندههای آنها حدود ۵ تا ۶ نفر هستند و تعهدی که نسبت به مشتریانشان دارند خیلی خوب است. آمریکاییها همیشه بر این موضوع تأکید دارند و می گویند قیمتی که ما اول سال می گذاریم تا آخر سال آن را نگه می داریم. چون آنها قدرت فروش ۶ ماهه و ۹ ماه و حتی یک ساله را هم دارند.

او با اشاره به نوسانات شدید قیمتی در سالیان گذشته گفت: گاهی قیمت پسته روی ۶، ۷ یا ۸ هزاردلار میرفت، ولی یکمرتبه به ۵۵۰۰ دلار برمیگشت. این نوسانات نه برای پستهداران خوب بود نه برای تاجران

و نه برای مصرف کنندگان و نه مشتریان ما در اروپا. در گذشته در مقطعهایی که پسته ارزان می شد همه برای فروش هجوم می آوردند و برعکس وقتی که پسته درخواست داشت و ما می توانستیم صادر کنیم همه نگه می داشتند. این اتفاق الان نمی افتد چون کشاورزان به خاطر قیمت خوب پسته تحمل شان بهتر شده است و پسته را بیش تر می توانند نگه دارند. ما انتظارمان از کشاورزان این است که از الان تا مهرماه که پسته و چین بعدی محصول به دست می آید، پسته را بتدریج به صادر کننده ها برسانند.

او با بیان این که انتظار افت شدید قیمت پسته را نخواهیم داشت، افزود: شاید هم اصلاً افت قیمت پسته را نداشته باشیم.

آقامحمدحسنی در توصیف وضعیت بازارهای خارج گفت: بازار روسیه شروع به خرید کرده است. بازار اروپا همانطور که بوده، هست. یعنی نه شدت و نه رکودی دارد. او با بیان این که قیمت مغز پسته نسبت به تمام محصولات کشاورزی مخصوصا "مغزیات" گران تر است، اظهار داشت: قیمت پسته تقریباً دو برابر دیگر مغزهاست. درحالیکه مغز بادام ۶ تا ۲ دلار است، مغز پسته ۲۰ دلار است. گران ترین مغزی که در بازار داریم گردوی فرانسه است که حدود ۱۲ دلار است.

آقامحمدحسنی ادامه داد: به خاطر رکودی که در اروپا وجود دارد متأسفانه سال گذشته فقط چیزی حدود ۹۵۰۰ تن به اروپا صادر کردیم که این خیلی رقم پایینی است. قبل از آن رقمی حدود ۱۷ هزار تن صادرات به اروپا داشتیم. او خاطر نشان کرد: بازارهای خوب اروپا مثل اسپانیا را چند سالی است که از دست دادهایم و مصرفشان پایین آمده که متاسفانه امسال در ایتالیا هم این اتفاق افتاده است.

آقامحمدحسنی ادامه داد: اگر چیزی حدود ۵۰ تا ۶۰ هزار تن پسته مانده باشد، تا مهر نباید در قیمت پسته خصوصاً از نظر دلاری افت داشته باشیم. اما از نظر ریالی دست سیاستمداران است و از دست ما خارج است و نمی توانم در موردش چیزی بگویم.

استراتژی میخواهیم

دیگر عضو هیات مدیره انجمن پسته ایران نیز با بیان اینکه برای ۵۰ هزار تن پستهای که موجود داریم، هیچ مشکلی نخواهیم داشت، گفت: کمیته مشترکی از صادرکنندهها، باغداران، فرآوریکنندهها و تاجران داخلی تشکیل شود و یک استراتژی مشخص برای فروش محصول سال آینده در بازارهای بینالمللی پیدا کنیم.

مجید بازیان ادامه داد: نمایندگانی از باغداران حضور داشته باشد که حرفشان در استان خریدار دارد و باغداران را متوجه کنند که چه زمانی بفروشند، چه زمانی پسته را نزد خودشان نگه دارند؛ تا جنس سرازیر بازار نشود و قیمتها شکسته نشود.

او با بیان این که بازار پسته را در سالی که در پیش است نمی توانیم به حال خودش رها کنیم و آن را به عرضه و تقاضا بسپاریم، گفت: ما یک رقیب به نام آمریکا داریم که برای فروشش قطعاً برنامه دارد.

بازیان پیشنهاد داد: برای یک ماه دیگر که محصول پسته مشخص شد و تقریباً محصول پسته آمریکا هم مشخص شد، موجودی تولید محصول امسال ایران و آمریکا را جمع بزنیم و یک استراتژی مشخصی برای بازارهای بینالمللی و برای فروشمان داشته باشیم.

او ادامه داد: سال گذشته ما در شهریور و مهر می توانستیم ۲۰ هزار تن پسته را بین ۲۷ تا ۲۸ هزار تومان به چین بدهیم، اما به علت انتظار تورمی که باغداران داشتند، این اتفاق نیفتاد.

بازیان تاکید کرد: به نظر من بین ۵۰ تا ۶۰ هزار تن موجودی داریم و خوشبختانه برای این مقدار هیچ نگرانی نخواهیم داشت.

او با اشاره به در پیش بودن کنفرانس INC (شورای جهانی خشکبار) گفت: باید نمایندههای ایران در کنفرانس INC با استراتژی بروند و آنجا خودمان قیمت را باز کنیم. چرا باید هر سال منتظر باشیم که آمریکا قیمت را باز کند. البته اگر محصولمان از خطر بگذرد و

محصول بالای ۲۰۰ هزار تنی داشته باشیم که بتوانیم ه جواب دهیم.

بازیان افزود: INC امسال خیلی مهم است. دلیلش هم این است که اروپاییها امسال خیلی به INC نمی آیند. بیشترین مشتریهایی که می آیند از چین است، چون نزدیک هستند. آنجا باید تکلیف خودمان را با فروش حداقل شش ماه آینده روشن کنیم. اگر آمریکا بخواهد فروشی در چین انجام دهد، قطعاً در همان INC انجام خواهد داد.

بازیان در پاسخ به سوالی مبنی بر وقوع خشکسالی و ده برابر شدن قیمت آب گفت: در کیش همین سوال را از آقای نیکولز کردند که آیا خشکسالی ممکن است در محصول آمریکا تاثیر بگذارد؟ آقای نیکولز گفتند: در حال حاضر اینقدر پسته با ارزش است که به جای اینکه آب را به محصولات دیگر بدهند، پستهایها هستند که می توانند آب را بهتر بخرند.

او ادامه داد: من با ۳۰۰ هزار تن محصول امسال کالیفرنیا کار دارم. امسال سالی است که نمی شود بازار پسته را -چه صادرات چه داخل - به حال خودش واگذاشت.

سال خوبی در تولید پیش بینی میشود

پس از آن دیگر عضو هیات مدیره انجمن پسته ایران با بیان این که کمیسیون باغبانی هنوز جلسات سالانه برای تخمین محصول پاییز ۹۳ را برگزار نکرده است، گفت: چند عامل روی هم رفته امسال در رابطه با میزان تولید خیلی مثبت عمل کرده است، گفت: از نظر ساعتهای سرمایی تا جایی که من اطلاع دارم، بی سابقهترین سال را، نه از نظر اوج سرما که از نظر ساعات سرمایی داشتیم. رفسنجان باید بیش از ۱۲۰۰ ساعت سرما داشته باشد. در کرمان شاید حدود ۱۶۰۰ ساعت سرما داشتیم. این زمستان سخت باعث می شود که درختان به نسبت سالهای گذشته به قول رفسنجانیها "همرو" بیایند. یعنی خوشه بندی و زمان گرده دادن به

هم نزدیک باشد و تلقیح بهتر انجام شود. او افزود: مطلب دومی که به نظر میآید نسبت به سالهای گذشته حل شده مساله آفت پسیل پسته (شیره خشک) است. صدمات پسیل پسته در سه، چهار سال اخیر خیلی زیاد بود و به نظر میآید با پیدایش سمهای جدید در دو سال گذشته، آفت شیره خشک قابل کنترل باشد.

او با بیان این که مساله کمبود آب را داشتیم، داریم و خواهیم داشت، خاطر نشان کرد: اخیراً در گردهمایی انجمن در کیش صحبتی شد که منجر به حمایت ضمنی مسوولان استان از جمله آقای باهنر شد و آن این بود که وزارت نیرو مجوز انتقال آب درون یک حوضه را که در قانون هم پیش بینی شده است به باغداران صادر کند.

او با تاکید بر این که رسیدن به این هدف پیگیری میخواهد، گفت: اگر این کار انجام شود نتایج خیلی جالبی پیدا میکند. چون می توان باغات خوب را با آب خوب تلفیق کرد. یعنی اگر باغ من باغ کارایی نیست، آب باغ را بدهم به همسایهام که زمین و درخت بهتری دارد و رسیدگیاش هم بهتر است و در سود او شریک شوم.

او ادامه داد: اگر این مجوز گرفته شود، فکر میکنم حتی سرمایه گذاری در رفسنجانی که در حال خشک شدن است، تا حدی نجات پیدا کند. به این خاطر که سرمایه گذارانی از خارج از استان هم میآیند و باغ خوب خریداری و آب خوب هم خریداری می کنند و با لوله کشی این ها را با هم انطباق می دهند.

او خاطر نشان کرد: در سطح ملی هم می شود تصور کرد که باغریزی ادامه پیدا کند و روند تولید پسته که تا به حال از حدود سال ۸۶ رو به کاهش رفته، تغییر کند. آگاه با بیان این که سالی که گذشت طبق آمار چیزی حدود ۴۰ هزار تن حداکثر در رفسنجان پسته تولید شد، گفت: محصول ۹۳ اگر اتفاق خاصی نیافتد در

محدودهی رفسنجان در تناسب با آبی که هست، شاید رقم صد هزار تن تولید خیلی عجیب و غریب نباشد. او با بیان این که اگر همه عوامل خوب عمل کنند، به نظر می رسد که در رفسنجان پسته داشته باشیم. در کرمان بعضی جاها می گویند خیلی خوب نیست. اما سیرجان را می گویند که نسبتاً خوب است. خراسان هم می گویند خوب است. در نتیجه انتظار داریم که امسال محصول کشور انشاالله بتواند به دویست هزار تن برسد.

او با تاکید بر این که روی هم رفته سال خوبی در تولید پیش بینی می شود، ادامه داد: مشکلی که تجارت ما دارد این است که در زمان حاضر هیچ تاجر ایرانی یا شرکتی نداریم که قرارداد صادراتی طولانی مدت ببندد. ایران در گذشته در اروپا تا ۹۵ هزار تن پسته فروخته است و الان یک دهم این رقم را می فروشد. علت اصلی هم افلاتوکسین نیست، هر چند که یک زمانی آفلاتوکسین مساله بود. پسته در سوپرمارکت ها فروش می رود و

سیاله بود. پسته در سوپردار عالم دروس می رو و سوپرمارکتها هم قرارداد طولانی میخواهند و هیچ شرکت ایرانی وجود ندارد که حاضر باشد با شرکت های اروپایی قرارداد طولانی ببندد و باید برای این مسئله فکری کرد چون خیلی اثر منفی دارد. سال گذشته در اروپا که بهترین بازار است ۹۵۰۰ تن فروختیم.

او یادآور شد: تعاونی پسته رفسنجان که حذف شد هیچ نهادی جای تعاونی را نگرفت، در حالیکه برای دولت کاملا عملی است که از صندوق ذخیره ارزی به تجار وام دهد تا در اول فصل که پسته به وفور یافت میشود و احتمالاً قیمت خیلی بالایی هم ندارد، خریداری کنند و بخشی از پسته را برای سال بعد تا تابستان نگه دارند. در این صورت هم از شر مسائل آمریکا خلاص میشویم، هم پسته با تعادل بهتری فروش می رود.

آگاه افزود: این پستهها که می توانند زیر کلید بانک باشند و با قیمت نسبتا پایین تری خریداری شده، قیمت که خواست بالا برود، عرضه می شود، در نتیجه عملاً مثل یک تعاونی، تجار قیمت را تثبیت می کنند.

آگاه در بخش دیگری از سخنان خود با بیان این که پسته کاری در استانهای دیگر دارد پیشرفت می کند، گفت: پیشرفت هم به خاطر این نیست که منابع آبی جدیدی کشف شده، بلکه به خاطر این است که وزارت کشاورزی عملاً در بعضی از استانها دست از توصیه کاشت گندم برداشته است. در استان فارس که ما دو سفر رفتیم سازمان کشاورزی آنجا به شدت طرفدار این است که گندم کاشته نشود و پسته بکارند.

او ادامه داد: به هر حال پسته کاری جدید هم که میشود منابع آبیشان از نظر کیفیت به خرابی منابع آبی ما در کرمان نیست.

پس از این سخنان و طرح سوالات و بحث و تبادل نظر اعضای حاضر، مقرر شد جلسه بعدی با موضوع بررسی تولید و بازار پسته سال پیش رو در اوایل خرداد ماه و پس از روشن شدن وضعیت دقیق تر محصول برگزار گردد.